

[Niels Helveg Petersen]

valget har stillet det i udsigt – have ladet redegørelsen falde i to afsnit, en mundtlig med det mere generelle, og en skriftlig, hvor man mere i detaljer redegjorde for, hvilke forslag man faktisk prioriterede. Derigennem kunne der blive et reelt vurderingsgrundlag for, hvad det var for samarbejdsområder, regeringen lagde særlig vægt på.

Det europæiske samarbejde belastes af de fine intentioner, den uforpligtende velvilje og de generelle diplomatiske erklæringer. Det ville have været velgørende og nyttigt både indadtil her i landet og udadtil, hvis ministeren ligesom havde brudt med det.

Som det er, er folketinget desværre ikke blevet meget klogere om prioriteringen i forhandlingsperioden, og det er en skam. Nu vil vi i stedet for komme til at opleve forslagene, når de passerer markedsudvalget i en fortsat strøm, og så må vi jo efterhånden prøve på at stykke sammen, hvor regeringen gør sig særlige anstrengelser.

Jeg har et par bemærkninger til hr. Jørgen Junior. Hr. Jørgen Junior påkaldte sig jo de store europæiske statsmænd lige fra Karl den Store over Adenauer til Schuman. Og hvad var så egentlig hr. Jørgen Juniors eget bud på statsmandskunsten? Det var, at det under ingen omstændigheder måtte koste noget. Det synes jeg er en typisk fremskridtspartissammenblanding af store ord og den yderste smålighed.

Til hr. Arne Christiansen har jeg to spørgsmål.

Jeg vil gerne spørge hr. Arne Christiansen, om hans omtale af udvidelsesforhandlingerne og det forhold, at udvidelsesforhandlingerne ikke måtte medføre noget indhug i de fordelene, dansk landbrug skulle have, i virkeligheden indebærer, at der lægges op til en konflikt med venstre, med landbruget, om udvidelsespolitikken. Hvis så er, synes jeg, det var rimeligt at få det frem allerede nu.

Jeg vil også gerne spørge hr. Arne Christiansen, hvad meningen egentlig er med det, hr. Arne Christiansen sagde om Kommissionens misforståede udspil. Hvis der med dette antydes noget om de udspil, der er kommet, f. eks. om de kommende prisforhandlinger, så synes jeg, vi har krav på at få det at vide af hr. Arne Christiansen.

Til hr. Stetter vil jeg gerne sige, at jeg gerne vil gøre de to spørgsmål til mine, som hr. Stetter stillede: hvad med den endelige dato

for de europæiske valg, og hvorledes forholder det sig med Østersøpolitikken?

Jeg vil som sagt ikke gentage mange af de udmærkede synspunkter, der står i ministerens tale. Mit hovedsyn er, at EF-samarbejdet i de kommende år vil komme til at stå over for ganske overordentlig store vanskeligheder økonomisk på grund af de vanskeligheder, ethvert land har internt med arbejdsløshed, inflation, lav økonomisk aktivitet og ofte store sociale spændinger. Politisk finder jeg at der er stor risiko for, at samarbejdet kommer til at udvikle sig uden for det traktatmæssige område. Jeg synes, der er en tydelig tendens til, at det er det, der sker i disse år. Vi ser det på topmøderne, som jo finder sted uden for traktaterne. Her er der en klar tendens til, at de store lande ligesom ønsker at organisere samarbejdet uden for traktaterne. Det er synspunkter, der i hvert fald ligger meget tæt oppe, både i Frankrig og i Storbritannien. Der er en risiko i denne udvikling, især for de små lande.

Jeg ville ønske, jeg kunne dele den optimisme, der er kommet til udtryk fra flere sider med hensyn til EF-samarbejdets udvikling, men det kan jeg ikke i betragtning af de tendenser, som gør sig gældende. Lad mig nævne valutaproblemerne som en særlig god illustration.

Samarbejde om den valutariske politik finder i dag i realiteten overhovedet ikke sted inden for det europæiske samarbejde. Hvor der i 1971, 1972 og 1973 endnu blev talt om en økonomisk-monetær union, så er situationen i dag den, at det monetære samarbejde, valutasamarbejdet, finder sted som et ad hoc-samarbejde mellem en lille kreds af medlemslande og helt uden for rammerne af traktaten.

Jeg mener heri også at se en god illustration af, hvad der rent faktisk er risikoen, når EF-samarbejdet svækkes. Risikoen er, at vi kommer fra asken og i ilden, at den beskyttelse, som ligger for de små lande i traktaterne, bliver svækket, at vi ikke får den mulighed for at komme til orde, som vi har, så snart samarbejdet foregår inden for traktaterne. Svækkes det EF-mæssige samarbejde, så kommer de små lande fra asken og i ilden.

Vi kan håbe, at det kommende halvår kan medvirke til at bryde denne hovedtendens – håbet beskæmmer jo ingen. Vi vil medvirke til, så godt vi kan, at berede vejen herhjem-